

Gedvydas Skikas

Noetinė ir dianoetinė antrosios „Parmenido“ dalies interpretacija

Pranešime bus kalbama apie antrąją Platono dialogo „Parmenidas“ dalį (137c-166c), kurioje Parmenidas iliustruoja savo pasiūlytą hipotezių pratimą, kuris, jo patikėjimu, turėtų padėti išspręsti pirmoje dialogo dalyje kilusius idėjų teorijos sunkumus. Pranešime bus nagrinėjamos kontroversijos dėl to, kokios yra hipotezės, kas yra jų objektas ir koks yra hipotezių ryšys su pirmąja dialogo dalimi. Remiantis „Valstybėje“ pateikta linijos analogija (509d-511e), kurioje daroma skirtis tarp noetinės ir dianoetinės mąstymo pakopos, bus suformuoti kiekvieną mąstymo režimą atitinkantys metodai. Tada bus siekiama parodyti, kad Parmenido hipotezės labiau atitinka dianoetinę mąstymo pakopą, o papildomas svarstymas (155e-156e), randamas po antrosios hipotezės, labiau atitinka noetinę pakopą. Pranešime bus ginama pozicija, jog hipotezės neatitinka Parmenido pateiktos metodologijos, kad hipotezių objektai skiriasi ir siūlomas požiūris, jog idėjas reikia suprasti ne autopredikatyviai, o funkciškai.